

est circa Narbonensem antiquam: easque omnes idcirco postea Primatiales fuisse. Nec alia equidem ratione Episcopi Primates habiti sunt, quam quod primæ Provinciæ, quæ aliis ortum dedit, ejusque Metropoli præfuerunt. At quis nescit, Treveris Metropolis primæ Belgicæ, cæteras Metropoles, quæ in tota Belgica post eam institutæ & ab ipsa avulsæ sunt, prius Suffraganeas, merasque Sedes Episcopales fuisse? Patet de Moguntia & Colonia, quæ non nisi Carolo Magno imperante Metropoles Ecclesiasticæ factæ sunt, & antea Sedes tantum Episcopales habuere. Nec aliter de Rhemorum civitate censendum arbitror, quæ Metropolis facta, adhuc, ut diximus, huic subjecta mansit. Quare necessario fatendum est Treverensem Episcopum ante Constantinum Metropolitam fuisse totius Belgicæ latè sumptæ, Treverimque ejusdem Metropolim. Gelasium ^a Papam non ignoro scribere Treverensem Episcopum ex hoc nihil, supra mensuram sibi antiquitus deputatam, quidquam suæ dignitati adjecisse, quod apud Treveros aliquando steterit Imperator. Sed cum nullas civitates Patriarchalem dignitatem ex hoc sibi vindicare posse, quod aliquando sedes Imperatorum fuerint, tantum intendat adversus Constantinopolitanum Episcopum, nullatenus ejus verba Treverensi Primati obstare possunt.

Lugdunum Metropolis dicitur apud Ptolemæum ^b, fuitque sanè Galliæ Lugdunensis. Paulò supra Viennam est, inquit Strabo ^c, ubi Arar & Rhodanus confluunt: dicitur Stephano ^d Lugduna, Sidonio Apollinari ^e Rodanusia, & aliis Araria, quod ad utriusque fluminis confluentem positum sit, & in subscriptionibus primi Concilii Arelatensis civitas Lugdunensium. Hanc autem Metropolitam Ecclesiasticam fuisse certo certius est, & clarè probatur ex Eusebio ^f, cum apud eum Irenæus Paræciis Galliarum præfuisse dicitur. Ibi enim per Gallias Celticam seu Lugdunensem intelligendam esse, quæ propriè Gallia dicebatur, sicut & Celtæ propriè Galli, ex Julio & Cæsare discitur, dum ait: *Gallia est omnis divisa in partes tres, quarum unam incolunt Belgæ, aliam Aquitani, tertiam qui ipsorum lingua Celta nostra Galli appellantur.* Ejus autem quod proprius Metropolitam fuerit facilè ex hoc intelligitur, quod Paræchias Galliæ Irenæum rexisse dicat Eusebius. Si jam Primas fuisset, dixisset Eparchias, quibus præesse proprium est Primatum, sed cum dixit Paræchias, hunc solum Metropolitam existimari voluit, sicut revera erat; necnon & alii Galliarum Primates suæ tunc quique Provinciæ ante hujus divisionem. Hac autem edita, aliisque Metropolitibus Ecclesiasticis in Lugdunensi institutis, harum Primas esse cœpit. Probabo ex Gregorio ^h Turonensi, apud quem Nicetius hujus Episcopus non tantum Metropolitam, sed & Patriarcha dicitur, sicut & Priscus etiam Lugdunensis Concilio secundo Matisconensi, qui idcirco duabus Synodis Matisconensibus sub Chilperico & Clotario secundo præfuit. Hujus autem illustri denominationis rationem esse arbitror, quod Lugdunensis Episcopus non modò Metropolitanus esset primæ Lugdunensis, sed & trium aliarum à prima avulsarum. Quod ut intelligatur, ex superioribus repete Provincias quatuor matrices Galliarum in plures Imperatorum nutu divisas fuisse, Narbonensem in duas, Alpinam in duas, Lugdunensem in quatuor, & sic de aliis. Jam verò harum Lugdunensium Primas cœpit esse, post divisionem Provinciæ, Lugdunensis Episcopus, qui primæ tunc præerat, & antea totius Lugdunensis Metropolitam fuit. Is enim mos invaluit post divisam quamque Provinciam, ut Episcopus ille Primas haberetur, qui primæ ex divisis postea præfuit, & ei civitati Metropoli, quæ prius caput erat totius regionis.

Magnas contentiones ortas esse inter Lugdunensem & Senonensem Episcopos circa Primatum temporibus Gregorii septimi Papæ & Ivonis Carnotensis, non ignoro. Sed & discitur ex eodem Ivone Lugdunensem Ecclesiam olim in alias Lugdunenses Primatum obtinuisse, dum hæc ad Richerium

^a Gelas. P. Ep.
^{i.} ad Episcop.
Dardan.

X.
LUGDUNUM
METROPOLIS
ET SEDES PRIMATIS TOTIUS
LUGDUNENSIS
^b Ptol. l. 2. c. 8.
^c Strabo lib. 4.
^d Stephanus de urbibus.
^e Sidon. Apoll.
Epist. 5. lib. 1.
^f Euseb. Hist.
Eccl. lib. 5. c. 21.
^g Cæsar. lib. 1.
Comment.

^h Greg. Turon.
lib. 5. Hist.
Franc. cap. 10.